

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.500/2016/7. szám

A Szegedi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bihari Krisztina ügyvéd) által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek – a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szikla Gergely ügyvéd) által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen tisztességtelen szerződési feltételek érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2016. február 1. napján kelt 5.P.20.482/2015/6. számú ítélete ellen a felperes 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 15.000,- (Tizenötezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A peres felek 2007. június 25-én ... számmal jelölt kölcsönszerződést kötöttek, melynek alapján az alperes 2.191.000,- Ft kölcsönt nyújtott a felperesnek egy (X) típusú gépjármű megvásárlásához. A kölcsön változó kamatozású devizaalapú konstrukció, devizaneme CHF. A szerződés szerint a törlesztés időtartama 120 hónap, összege havi 25.330,- Ft, a THM szerződéskötéskori mértéke 7,73 %, az éves induló ügyleti kamatláb pedig 6,90 %. A felperes kijelentette, hogy az üzletszabályzatot átvette, megismerte és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri el (12. pont).

A szerződés 7. pontja a következőket tartalmazza: „Deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztő részletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam és kamat alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztő részletek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A Hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyam-különbözet egy összegben esedékessé válik. Az adós kijelenti, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának, s vállalja ennek következményeit”.

Az üzletszabályzat (Üsz.) 18.3.4. pontja szerint „devizaalapú finanszírozás esetén a törlesztőrészletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyamának és a kamatának alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése

nemcsak az esedékes törlesztőrészletek növekedését eredményezi, hanem az egész tőketartozást is növeli. A hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyam-különbözet egy összegben esedékessé válik.”

Az Üsz. 33. pontjában a szerződő felek jogvitáik rendezésére a Pesti Központi Kerületi Bíróság, illetve a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességét kötötték ki.

A felperes keresetében elsődlegesen kérte a szerződés érvénytelenségének megállapítását a Hpt. 213. § (1) bekezdés a)-e) pontjaira hivatkozva, míg másodlagosan a kölcsönszerződés 6., 7., 9., valamint az Üsz. 17., 17.2., 18.3.4., 18.4., és 33. pontjaiban szereplő kikötések érvénytelenségének megállapítását jogszabályba ütközés, illetőleg tisztességtelenség jogcímén.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Részletes nyilatkozatot tett valamennyi felperes által hivatkozott érvénytelenségi okra, ezen túlmenően elévülési kifogást is előterjesztett. Vitatta a felperes álláspontját az üzletszabályzat egyes sérelmezett rendelkezéseinek jogszabályba ütközésével, illetve tisztességtelenségével kapcsolatban.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes üzletszabályzata 33. pontjának második bekezdésében foglalt azon rendelkezés, amely az esetleges jogvitákra a Pesti Központi Kerületi Bíróság, illetve a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességét kötötte ki, semmis. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Határozatának indokolása szerint alaptalan az alperes elévülési kifogása. Szintén nem találta megalapozottnak a felperes Hpt. 213. § (1) bekezdés a)-e) pontjával kapcsolatos kifogásait. Az árfolyamrés tekintetében utalt arra, hogy azt a DH1 törvény jogszabályi úton rendezte. Az árfolyamkockázatról való tájékoztatás körében rámutatott, a kölcsönszerződés 7. és az üzletszabályzat 18.3.4. pontjában az alperes világosan és érthetően tájékoztatta a fogyasztót, abból látható, hogy a törlesztőrészlet milyen tényezőkre figyelemmel változhat és az úgyszintén, hogy a teljes hátralévő tőketartozás is növekedhet. Kiemelte, a tájékoztatásban a „jelentős kockázat” és „fokozott kockázat” kifejezések használatából a felperes számára ki kellett tűnnie a szavak általánosan elfogadott jelentése alapján, hogy az árfolyamkockázat akár komoly mértékű is lehet. Hangsúlyosan értékelte, hogy kifejezetten kiemelte az ismertetés a devizaárfolyam változásának azt a negatív hatását, ami az adós kötelezettségeit terhesebbé teszi. Véleménye szerint az átlagos fogyasztó mércéjével mért felperes számára nyilvánvaló kellett legyen, hogy ha a jelentős kockázat korlátait nem tartalmazza a kockázattelátoló nyilatkozat, az azt jelenti, annak nincs felső korlátja.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amely módosítását követően – tartalma szerint – annak megváltoztatására, a szerződés 7. és az ÁSZF 18.3.4. pontjai érvénytelenségének megállapítására irányult az alperes 346.320,- Ft megfizetésére kötelezés mellett. Hivatkozott arra, hogy a 2008/48 EK irányelv 24. bekezdése alapján a szerződés megkötését megelőzően kell megtörténnie a megfelelő tartalmú tájékoztatásnak, ami jelen esetben elmaradt. Utalt a Fővárosi Ítéltábla egyedi ügyben hozott döntésére, amely ugyanezen alperes ugyanezen tartalmú szerződési pontjának tisztességtelenségét már megállapította. Egyben bejelentette, további érvénytelenségi okra nem kíván hivatkozni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai szerint. Az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás tekintetében utalt a Kúria 2/2014. PJE határozatára, valamint a Ptk. 209. § (5) bekezdésére, egyebekben az elsőfokú eljárás során általa előadottakat maradéktalanul fenntartotta.

A fellebbezés **alaptalan.**

A felperes fellebbezésében a korábban hivatkozott érvénytelenségi okok közül már csak az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás hiányát tartotta fenn.

A 2/2014. PJE határozat 1. pontja szerint a devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezésének tisztességtelensége, amely szerint az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozódott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor – figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is – nem volt világos, nem volt érthető. Abban az esetben, ha a szerződés szövegéből és a pénzügyi intézmény által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen felismerhető volt az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és hogy az árfolyam ránézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa, a vizsgált kikötés tisztességtelenségét a Ptk. 209. § (5) bekezdésében foglaltakra tekintettel nem lehet megállapítani (hasonlóan: Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.031/2016/5.).

A szerződés meghatározott személyek között – azok kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával – keletkező jogviszony, melyből kötelezettség származik meghatározott szolgáltatás teljesítésére és jogosultság annak követelésére (Ptk. 198. § (1) bekezdés, 205. § (1) bekezdés). E fogalom-meghatározásból következően szerződéses feltételnek a szerződés tartalmát jelentő jogok gyakorlására és kötelezettségek teljesítésére vonatkozó szerződési kitétel minősül. Az árfolyamkockázatról való tájékoztatás nem a felek kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozata, számukra nem határoz meg sem jogokat, sem kötelezettségeket, következésképpen nem tekinthető általános szerződési feltételnek, ezért tisztességtelensége sem vizsgálható. A Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozata nem a tájékoztatás tisztességtelenségére vonatkozik, hanem azt fogalmazza meg, hogy nem megfelelő tájékoztatás esetén azok a szerződési feltételek tekintendők tisztességtelennek, amelyek alapján a fogyasztót árfolyamkülönbözetből eredő fizetési kötelezettség terheli.

Fogyasztói szerződés esetén a világos és érthető megfogalmazás szempontjából mérlegelni kell, hogy a fogyasztó a gazdasági vagy szakmai tevékenysége körén kívül eső célból szerződést kötő személy, aki különleges szakismerettel és szakértelemmel nem rendelkezik, az ügyletkötés kockázata viszont őt is terheli. A jóhiszeműség és tisztesség követelményének az együttműködési kötelezettségnek megfelelően ugyanakkor elvárható a fogyasztótól, hogy a nagy összegű és hosszabb távra szóló pénzügyi ügylet jellegéhez, a vállalt kockázat mértékéhez igazodóan tájékozódjon a szerződés megkötése előtt. A szerződési feltételeket tartalmazó okiratot – az átlag fogyasztótól elvárható gondossággal – át kell tanulmányoznia és ha a szerződésben olyan rendelkezéseket észlel, amelyeket nem ért, megfelelő magyarázatot igényelhet.

A perbeli esetben mind az Általános Szerződési Feltételek 18.3.4. pontja, mind az egyedi szerződés 7. pontja teljesen egyértelműen, világosan és érthető módon adott tájékoztatást a felperes, mint átlag fogyasztó részére az árfolyamkockázat lényegéről. Fontos kiemelni, hogy a felperes sem arra hivatkozott jogorvoslati kérelmében, hogy az alperes téves, illetve az egyedi szerződéssel ellentétes tartalmú tájékoztatást adott részére, hanem arra, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatosan nem kapott tájékoztatást. Ez az állítása azonban a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokkal ellentétes, hiszen az erről szóló tájékoztatás mind az ÁSZF 18.3.4. pontjában, mind az egyedi szerződés 7. pontjában szerepel, ezek átvételét pedig aláírása is bizonyítja. Együttműködési kötelezettségéből fakadóan pedig elvárható volt, hogy a röviden, érthető módon megfogalmazott tájékoztatást is elolvassa a szerződéskötés aláírását megelőzően. Arra nézve nem merült fel peradat, hogy e tájékoztatás a felperes részére ne lett volna érthető, vagy egyéb tájékoztatást igényelt volna, amelyet

az alperes megtagadott. A felperes által hivatkozott Fővárosi Ítéltáblai döntés kapcsán lényeges, hogy az eltérő tényállás mellett született: tényállásában azt állapította meg, hogy az abban az ügyben felperesi pozícióban lévő fél a szerződés 7. pontjában foglalt nyilatkozattal ellentétes tájékoztatást kapott az alperes alkalmazottjától, ezáltal nem került olyan helyzetbe, hogy megalapozottan tudjon dönten az árfolyamkockázat vállalásáról. Jelen esetben azonban ilyen tartalmú tényállítást a felperes nem is tett.

Az ítéltábla álláspontja szerint az egyedi szerződés nem ellentétes a felperes által hivatkozott 2008/48. EK Európai Parlamenti és Tanácsi Irányelv, valamint a szerződéskötés időszakában hatályos 87/102. EKG irányelv rendelkezéseivel sem figyelemmel arra, hogy a felperesnek lehetősége volt a szerződés megkötését megelőzően annak rendelkezéseit áttanulmányozni, illetve – amennyiben az egyedi szerződés 7. pontja számára nem volt világos – további felvilágosítást kérni akár az árfolyamkockázattal összefüggésben. Megjegyzi az ítéltábla, a Fővárosi Ítéltábla eBDT 2016.3457. szám alatt közzétett döntése szerint a Hpt. 203. § (7) bekezdése alapján nincs a pénzügyi intézménynek olyan kötelezettsége, hogy az árfolyamváltozás kockázatáról a szerződéskötés napját megelőzően tájékoztassa a fogyasztót.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes köteles a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes másodfokú eljárásban felmerült eljárási költségeit megfizetni, amelyet az ítéltábla a kifejtett munkával arányban állóan állapított meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdéseinek alkalmazásával.

S z e g e d, 2016. december hó 2. napján

Dr. Kiss Gabriella s.k.	Bálint Attila s.k.	. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró